

Mons. Stanislav Stolárik rozsnyói püspök pásztorlevele a Szentlélek kiáradásának főünnepére

2023. május 28-án

Kedves Testvéreim!

Ami Jeruzsálemben történt pünkösd napján, amint azt hallottuk az olvasmányban, az összegyűlteknél elképzelhetetlen volt. A félelmükbe burkolódzó apostolok bátran kiálltak és elhagyták rejtekhelyeiket, és szavaikat, amellyel hirdették Jézus Krisztus halálát és feltámadását, minden jelenlévő megértett függetlenül az anyanyelvétől. A lényeg viszont az volt, hogy akit megérintett a Szentlélek, senki sem utasította el, hanem megnyílt az Ő működésére. A Szentlélek felé való nyitásra és a Vele való együttműködésre szeretnénk rámutatni ezen pásztorlevélben.

Jézus keresztségekor a Jordánban rászállt a Szentlélek egy galamb képében (vö. Mt 3,16). A megkereszteltek már a keresztségben is befogadják a Szentlélek számtalan ajándékait. Amikor Szent Pál apostol Efezusba érkezett és ott találkozott olyan megkereszteltekkel, akik János keresztségét felvették, megkeresztelte őket Jézus keresztségével és megbérmálta őket. A hívők különféle nyelveken kezdtek el beszélni és jövedöltek (vö. ApCsel 19,1-6). Maguk az apostolok csodálatos tetteket vittek végbe éppen a Szentlélek erejével, mivel a Lélek ajándékai különfélék (vö. 1Kor 12,1-13) és nagyon erősek. Ezért figyelmeztetett Szent Pál: „Ne okozatok szomorúságot Isten Szentlelkének“ (Ef 4,30), és „ne oltsátok ki a Leleket...“ (1 Tessz 5,19), amivel felszólította a hívőket a Szentlélekkel való együttműködésre. Mert a Lélek gyümölcsei, ahogyan ezt gyönyörűen leírta: „szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás“ (Gal 5,22). Senki sem vitathatja, hogy ezen ajándékok pozitívan hatnak személyes kapcsolatainkra. Viszont, ha „kioltjuk“ magunkban a Szentlélekkel való közreműködés készségét, Szent Pál szerint a „test cselekedetei“ lesznek a következmények: „kicsapongás, tisztátalanság, fajtalanság, bálványimádás, babonaság, ellenségeskedés, viszálykodás, vetélkedés, harag, veszekedés, szakadás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók“ (Gal 5,19-21). Remélem, ebben az esetben sem kifogásolja senki, mennyi rosszat okoznak ezen tettek.

A Szentlélekkel való, vagy a Szentlélek nélküli élet következményeiről csak a hit erejében lehet beszélni. Ez a téma és nyelv sokszor érthetetlen már a megkeresztelteknek és megbérmáltaknak is. Általános válasz, hogy az „egyházi nyelvet“ a mai ember már nem érti. Bár igaz lehet, viszont azok, akiknek szükségük van erre, vagy hajlandóságuk van a megértésére, akkor megtanulják. Ha az „egyházi nyelv“ ismeretlen a megkeresztelteknek és megbérmáltaknak, nem kellene nekik maguknak is kezdeményezőbbnek lenni, hogy azt megértsék? Hiszen mennyien vannak, akik például igyekeznek elsajátítani egy idegen nyelvet világi előnyökért.

További nehézségként felhozható a világ lelkével való folyamatos küzdelem, amely meg akarta és mai is meg akarja győzni az embert, hogy „egyedül ő a teremtője a saját életének, és nem valamiféle Isten“, és az Egyház ebbe ne avatkozzon bele. A tudomány lehetőségei megerősítik az ember „teremtő pozícióját“, aki eldönti, hogy mások megszületnek vagy sem; hogy az ember méltósággal megéli az életét, vagy sietteti az elmenetelét ebből a világból; hogy elfogadja a nemiségét, amelyben született vagy megváltoztatja azt...; és ki tudja, mi minden vár még ránk a közeljövőben. Az embert már nem csábítják, hogy úgy éljen, „mintha Isten nem is létezne“ (Szent II. János Pál pápa), ő már gyakorlatilag úgy is él. Ha Istennek jelen kell lennie az életünkben, akkor csakis olyankor, ha ezt kifejezetten megengedjük Neki.

Vajon elképzelhetetlen jelen világunkban, hogy őszintén megéljük a hitünket? Bizonyosan igényes, de egyáltalán nem valószínűtlen, főként, ha döntéseinket az örökkévalóság szemlélésének rendeljük alá, amiben a jutalom nem nyerhető el automatikusan. Isten egyszer mindnyájunk életét értékelné fogja és talán másként, ahogyan mi értékeltük. Ha valaki ezzel nem is számolna, a végső és örök ítéletet nem kerülheti el. Egy sportos hasonlatot ajánlok, amelyet leginkább a sportrajongók értenek meg. Több országban néhány sportágban a Nemzetközi Jégkorong Liga mintájára bevezették az úgynevezett „Hírességek csarnokát“, amelybe ünnepélyesen beiktatják azon jégkorongozókat, akik ezt kiérdemelték. Nem mindenki jut el oda, aki tudott korcsolyázni és hokiütőt tartani, csakis a legjobbak. Számunkra az örök „hírességek csarnoka“ a menny, ahová szintén nem jut be automatikusan minden megkeresztelt és megbérmált. Viszont a „válogatás“ már nem olyan egyértelmű, mint a sportolók számára. A mennyben nemcsak azok vannak, akiket szentként ismerünk. A mennyben ott van mindenki, aki türelmesen hordozta életkeresztjét és követte Jézus Krisztust. Ott van mindenki, aki megvallotta a hitét abban

a környezetben, amelyben élt. Nagyon sokan vannak ott olyanok, akik sok bűnt elkövettek az életben, de megbánták azokat, beismerték a gyónásban és bűnbánatot tartottak.

Belegondoltatok valamikor is abba, hogy mindnyájunktól függhet nagyon sok ember örök boldogsága? Hisszük azt, hogy az Úr minket is kiválasztott a világ megújításába és megmentésébe? Szeretettel ajánlom, hogy figyelmesen olvassuk el Jónás bibliai történetét (Jónás könyve). Ne úgy olvassuk, mint mesét, mert a Szentírás nem mese. Úgy olvassátok ezt a történetet, mint egy üzenetet, amelyben ti vagytok a főszereplők. Kezdjétek el felmérni, hogy hajlandóak vagytok-e együttműködni Isten megmentő tervében. Akarjátok? Ha nem, akkor se szakítsuk meg azonnal az Istennel való kommunikációnkat. Sokan közülünk papok és püspökök tanúskodnánk arról, hogy valamikor a kezdetben nem mindnyájan gondolkodtunk lelki hivatásról, és sokan ellen is álltak neki. Ma senki közülünk nem bánja, hogy így döntöttünk. Talán nem mentünk meg olyan sok embert, mint Jónás, de bekapcsolódtunk Isten tervébe, kimondtuk Istennek a saját „igenünket“, és a gyengeségeink s bűneink ellenére kitartóak akarunk lenni ezen az úton. Hálásak vagyunk mindenkinek, akik ebben segítenek bennünket.

Minden megkeresztelt és megbérmált alkotja az Egyházat és saját életével szerez jó vagy rossz hírnevet az Egyháznak. A sportrajongók képesek küzdeni a klubjukért. Válaszoljunk most mindnyájan: Büszke vagyok-e a saját klubomra, amelyet Egyháznak hívunk? Boldog vagyok-e, hogy tagja vagyok? Képes vagyok-e igazán megvédeni az Egyházat vagy magam is bemocskolom? Vagy: bár meg vagyok keresztelve és bérmálva, egyáltalán nem szurkolok e klubnak – Egyháznak, és semmi közöm hozzá? Szeretnék-e pozitív hozzáállást tanúsítani az Egyházzal szemben? Mit vagyok hajlandó megtenni érte? Örömteli a tény, ha a bérmálkozók felismerik, hogy szolgálatuk révén jobban beilleszkednek a plébániai közösségbe. Például a felkészülésük folyamán aktívan bekapcsolódtak a szentmisékbe és az ájtatosságokba (hálaadó imádság, rózsafüzér-imádság, keresztút...), részt vettek a találkozókön, és így lehetőségük volt az Istennel való mélyebb találkozásra. Vagy gondoskodtak a templom és környéke takarításáról és díszítéséről. Lehetőségük nyílt arra is, hogy megtudják, mennyire fontosak a rendszeres anyagi hozzájárulások a templom és a plébánia működéséhez. Bárcsak ez meg maradna egész életük folyamán.

Az Egyház olyan, mint egy család. Ha valami rossz benne, a család tagjai kölcsönösen segítenek legyőzni azt; ha a családban valami jó, együtt örülnek. A család és az Egyház olyan, mint egy mozaik, és minden egyes tagja egy egyedi építőelem. Ha az építőkocka bemocskolódik vagy kiesik, a mozaik egész képe megromlik. Elég, hogy a családban csak egy valaki rossz példát mutasson, és ez az egész családra „ráhull“. S ha az Egyház családjában van ilyen tag, aki nem aszerint él, amire elkötelezte magát a keresztségkor és bérmáláskor? Létezik viszont egy kiváló „Restaurátor“ a beszenyeződött mozaikkockának is. Ez maga Isten és az Ő irgalmassága, amelyet, ha jóakarattal befogadunk, a mi „építőkockánk“ újra felragyog az Egyház mozaikján néha olyan erősen, hogy világítani fog néhány hiányzó vagy koszos kocka mögött is. Mindenekelőtt van egy kiváló felkészülés: először egy megtisztító – a szent gyónás, majd egy megerősítő – az Oltáriszentség. E két szentség olyan energiával rendelkezik, hogy ha még ki is „esnének“ az Egyház mozaikjából, ezen szentségek visszahelyeznek abba. Ha az Egyház mozaikján fontos építőkockák vagyunk, már nem fogunk olyant állítani, hogy „az Egyház amazoknak a közössége...“, de kimondjuk: az Egyház mi vagyunk, és már nem lesz mindegy, hogyan fogunk róla beszélni mi vagy mások.

Engedjük meg a Szentléleknek, hogy az idejünk pünkösdőn, de minden egyes nap betöltsön, felélesszen és megerősítsen minket, hogy általunk jobbá tegye a környezetünket, amelyben élünk, és így közösen beléphessünk a mennybe. Megáldalak Benneteket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Mons. Stanislav Stolárik, rozsnyói püspök

(Felolvasni homília helyett minden vasárnapi szentmisén a Szentlélek kiáradásának főünnepén, 2023. május 28-án.)